

angaar, vil jeg sige, at jeg staa ikke og skal ikke staa her for at tage Forbrydere i Forsvar, men jeg vil dog sige de ærede Herrer Medlemmer en Ting, og det er, at der i de senere Aar er kommet mange Forhold op og er kommet mange Oplysninger frem om, hvorledes Retsplejen er her i Landet. Jeg kunde nævne forskellige Forhold, om hvilke der er skaffet Oplysninger til Stede, hvor det har vist sig, at Retsplejen ikke er saaledes, som den burde være. Det turde være, at der sidder mange, som en forsejlet Retspleje, ja jeg tør maasse sige det, en sindssyg Dommer har bragt ind i Forbrydernes Rækker, og det turde være, som et æret Medlem (Gelger) for nogen Tid siden udtalte, at Samfundsforholdene, og de Forhold, hvorunder de fattige stilles under deres Opvækst, navnlig for deres Bedkommende, der under denne ere inde under det Fattigvæsen, som den ærede Indenrigsminister tog saa varmt i Forsvar, have bragt adskillige ind i Forbrydernes Rækker. Det turde være, at det var at søje Uretfærdighed til Uretfærdighed, om man i dette Tilfælde undtog dem, naar de bleve gamle, og kun sagde til dem: Arbejde kunne I ikke, stjæle maa I ikke, men I saa heller ikke noget at leve for! — Jeg opfatter Forholdet saaledes, og ser saaledes paa det, at Arbejderne have Krav paa en Alderdomsforsørgelse, uden at de, saaledes som den ærede Minister i sin Tid foreslog, selv direkte eller indirekte betale for sig, betale gennem Skat eller en hvilken som helst anden Form. Forholdene ere saaledes under de nuværende Samfundsforhold, at Arbejdet kommer ikke dem til gode, som arbejde, at en væsentlig Del af Arbejdets Udbytte tilfalder Dele af Samfundet, som ikke røre Haanden til Arbejde, og som intet have med Arbejdet at bestille uden at nyde dets Udbytte og Frugt, og naar Forholdene ere saaledes, naar Arbejderne under de nuværende Forhold udbyttes fra Barndommen til Alderdommen, til Oldingalderen, saa staa det ogsaa for mig, at Arbejderne have Krav paa og Ret til at fordrø at blive forsorgede paa deres gamle Dage, man kalde det Pension, Understøttelse eller Forsørgelse, man kan vælge, hvilket Udtryk man vil. Men et staa for mig som en uafviselig Retsfærdighed, og det er, at den gamle, udslidte Arbejder, som hele sit Liv igennem har været med til at bygge Samfundets Velvære op, som er Samfundets rette Grundpille — at disse Mænd have en uafviselig Ret til at blive forsorgede paa deres gamle Dage, og det gælder selvfølgelig lige saa vel Kvinder som Mænd. Enhver, der har udrettet noget nyttigt for Samfundet, har Krav paa og

Ret til at fordrø, at hans Alderdom bliver betrygget. Det er ikke uberettiget, naar det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds (Hørup) — jeg slutter mig i saa Henseende fuldstændig til det ærede Medlem — udtalte sig om Retten til Arbejde og dens Anerkendelse, thi saa længe det stiller sig saaledes, at Retten til at arbejde ikke er anerkendt, men at Pligten til at arbejde svinger sig som en truende Svøbe over Arbejdernes Hoveder, saa længe det stiller sig saaledes, at Arbejderne drives til at arbejde den lange og trælsomme Tid i Fabrikkerne, medens der samtidig udenfor Fabrikkerne gaar dygtige og flittige Arbejdere i tusindvis, som gerne ville have Arbejde og ikke kunne saa det, saa længe kunne vi ikke lægge noget over paa Arbejdernes Skuldre, saa længe maa vi sige, at Samfundet, der staaer saadanne Forhold, ogsaa maa raade Bod paa disse Forhold. Det er en Haan imod Arbejderne, der gaa udenfor Fabrikkerne — jeg har været Vidne til, at de have gaaet i aarevis, saa længe, indtil de have søgt sig et Hjem langt borte over Havet — at sige til dem: I skulle hjælpe Eder selv; det er en Haan mod dem, som de nuværende Samfundsforhold nægte Afgang og Ret til at erhverve sig det daglige, nødvendige Brød.

Had selve Forslaget angaar, skal jeg ikke nægte, at trods det, at jeg, som det fremgaar af mine Udtalelser, er en bestemt Modstander af, at der lægges en Skat paa bagerst Ol — jeg opfatter det, som om det er at lægge en yderligere Skat paa Arbejderne — saa nærer jeg dog mere Sympati for dette Forslag end for det, som er fremkommet fra Tingets Viceformænd, og som der dog er blevet rejst en saa stærk Bevægelse for over Landet. Naar man ser saaledes paa det, at man siger — og jeg tror, man ser rigtig paa det saaledes — at Spørgsmaalet om en Skat er løst, at der her i Tinget har dannet sig et Flertal for Indførelsen af en Skat, saa bliver Spørgsmaalet i Virkeligheden, som ogsaa udløst af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds, om Alderdomsforsørgelse eller billigere Suffer for den arbejdende Befolkning. Jeg har set her i Salen under denne Sags Behandling, at et æret Medlem har opfattet dette som en Spøg, som en Jule-spøg; man kunde glæde sig i Juledagene over det, der her var fremkommet, men jeg tror, at dersom vi komme ud til Befolkningen med dette og stille det Spørgsmaal op, om de ønske at tjene 2, 3, eller højest 4 Kr. paa deres Suffer, eller om de ønske at saa deres egen og deres Hustrus Alderdom betrygget, om det end sker under meget be-